



# NEDERLANDA KATOLIKO

Maandelijsch officieel orgaan van den Nederl. R. K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”, gevestigd te 's Hertogenbosch. Oppericht 29 Aug. 1909  
Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd — „Ĉion per amo, nenion per forto.” (S. Fr. de Sales).

VASTE MEDEWERKERS: Br. AUGUSTINUS, H. DAMEN, Br. EULOGIUS, PATER CALL. PRELLER O.P., H. A. ROELOFS, P. A. SCHENDELER en H. B. van ZWET

Abonnementsprijs f 1.50 per jaar  
Eksterlanda Jarabono . . f 2.—

Hoofdredactie:  
P. HEILKER TE HOOFDDORP.  
Adres van Administratie:  
H. A. ROELOFS TE 's HERTOGENBOSCH.

Afzonderlijke nummers 15 Cts.  
Advertentiën per vakje 75 Cts.

## OFICIALA PARTO

Ŝanĝoj en la anarlisto

### UNUIĜOJ:

„La Eĥo de Kuiklando”, Cuyk.

Adresŝanĝo: Sro Baijens, Hengstdal 351, Nijmegen.  
Nova membro: Sro A. Teunissen, A 4, Haps.

„Suda Kruco”, Eindhoven,

Eksiĝis: Sro C. van Kemenade.

„Studado post Laboro”, Wormerveer.

Novaj membroj: Sro H. Brussche, Transvaalstraat 19, kaj Sro P. de Groen, Trompstraat 4.

„Por Dio kaj Eklezio”, 's Gravenhage.

Nova sekretario:

Sro P. Juffermans, Cartesiusstraat 130.

Novaj membroj:

Fino Th. Linders, Groenewegje 164  
Fino Joh. de Ruyter, Bezuidenhout 104.  
Fino Lidw. v. d. Hoeven, Falckstraat 105.

Eksiĝis:

Sro H. D. Alkemade  
Fino A. van Dijk  
Sro D. Keuzenkamp

„Stelo de l' Maro”, Nijmegen.

Adresŝanĝo:

Sro M. Walraven, Beijenstraat 73.

### NOVAJ UNUIĜOJ

„La Limburga Stelo”, Gennep. 33 membroj.

Estraro:

Prezidanto: Sro W. F. H. van Kempen, Markt, Gennep.

Sekretario-Kasisto: Sro L. v. d. Kroef, Kerkstraat 422, Gennep.

„Nia Katolika Idealo”, Bergen op Zoom.  
14 membroj.

Estraro:

Prezidanto: Sro G. Brohm, N.Z. Haven 132.  
Sekretario: Sro F. J. v. d. Burgt, Londonstraat 19.  
Kasisto: Sro Arn. Jordans, Glymesstraat 39.

„Tilburgsche Katholieke Esperantisten Vereeniging”, Tilburg 170 membroj.

Estraro:

Prezidanto: Sro Frans Knaapen, Markt 21.  
Sekretario: Sro A. L. A. v. d. Heyden, Korvel 7.  
Kasisto: Sro Theo van Riel, Fabriekstraat 16.

### FAVORANTOJ.

Novaj:

Sro H. Cras, instruisto, Best (N.-Br.)  
Sro J. J. Kenters, Huygenstraat 45, Utrecht.

PETO! Ni petas insiste al la sekretarioj (inoj) de la unuiĝoj ĉiam sendi la ŝanĝojn en la anarlisto ĉiumonate antaŭ la 20 a al la sekretarioj:

Schoolpad 21, Laren (N.-H.)

Saman peton al la favorantoj pri adresŝanĝoj. Plendojn pri la neregula ricevo de nia organo „Nederlanda Katoliko” al la sama adreso.

La ĉefsekretario,  
H. B. VAN ZWET.

## Uit de „Handelingen” der Tweede Kamer

't Is de 17e December 1926. Aan de orde is de behandeling van het ontwerp van wet tot wijziging van de Lager-Onderwijswet 1920 (artikel 3, tweede lid, artikel 12 en artikel 193, eerste lid).

De heer *Chr. van de Bilt* (R.K.) spreekt:

Mijnheer de Voorzitter! Ik sta nog steeds op het standpunt dat noch het Fransch noch eenige andere vreemde taal op de gewone lagere school thuis hoort.

We kunnen den tijd daar beter gebruiken tot het aanleeren van de eigen taal, waarvan de kennis veelal nog zoo gebrekkig zijn moet.

Jarenlange ondervinding doet mij die verklaring afleggen. Het moet niet verwonderen, dat menschen uit de practijk — op een enkele uitzondering na — die dus al de moeilijkheden aan den lijve hebben ondervonden, zich hier tegenstanders van het Fransch op de lagere school verklaren.

Edoch, Mijnheer de Voorzitter, voor het geval, dat dit wetsontwerp kans op een meerderheid zou hebben, zou ik onder de facultatieve vakken, waaronder hier Fransch, Duitsch en Engelsch worden gerekend, ook willen genoemd zien het Esperanto.

Aangezien het onderwijs in drie of vier nationale talen, hoe goed het ook moge zijn, steeds minder zal voldoen aan de eischen van toenemend internationaal verkeer, en het onmogelijk is, één enkele nationale taal te doen erkennen als wereldhulptaal, moet de aandacht gevestigd worden op het onderwijs in Esperanto.

Al de voordeelen voor het inzicht in eigen taal, die verkregen worden door studie voor een vreemde taal, die telkens worden opgesomd, gelden ook voor Esperanto. Ze gelden nog sterker zelfs, want de regels hebben hier geen uitzonderingen, zooals bij de moderne talen, waar de uitzonderingen den leerling zoo dikwijls aan het twijfelen brengen.

Esperanto heeft al de eigenschappen, die een taal geschikt maken voor het onderwijs aan kinderen. Het toenemend wereldverkeer deed de behoefte geboren worden aan één internationale taal; we moeten thans, om ons internationaal te kunnen bewegen een drietal vreemde talen kennen.

Ik zie in onze bollenstreken, dat men daar tegenwoordig daarnaast nog Zweedsch en Russisch leert.

Meerdere moderne talen, Mijnheer de Voor-

zitter, die eisch is te hoog voor den doorsnee-burger; waarom zouden we het ons zoo moeilijk maken, waar we met één algemeene taal, die gemakkelijk te leeren is, klaar kunnen komen.

De noodzakelijkheid van één internationale taal blijkt vooral op internationale arbeiderscongressen en voor den handel is dat evenzoo. In andere landen is men ons lang voor. Zoo vaardigde de Grieksche Regeering 26 October 1926 een decreet uit om de invoering van Esperanto in alle inrichtingen van onderwijs te begunstigen. Ik vind het dan ook alleszins begrijpelijk, dat b.v. de Kamer van Koophandel te Parijs het aanleeren van Esperanto zeer begunstigt.

Ik laat het bij deze twee voorbeelden.

Mijnheer de Voorzitter! Ik zou dus aan den Minister willen vragen ernstig te overwegen om het Esperanto onder de facultatieve vakken, naast Fransch, Duitsch en Engelsch, op te nemen.

\* \* \*

We hebben hier de korte rede van ons hooggeacht Kamerlid Van de Bilt in extenso opgenomen. Van deze plaats danken we hem recht hartelijk uit naam van onzen Ned. R.K. Esperantistenbond voor dezen moreelen steun.

(Het wetsontwerp is denzelfden dag met 1 stem meerderheid gevallen, dus geen vreemde taal op de L. S.)

## 3e Nederlanda Esp. Kongreso

Haarlem la 28an kaj 29an de Majo 1927a

BULTENO 2a

L. K. K.

E. de Wolf, Prez., L. J. Vogels, Sekr., G. Hoogeven, Kas., A. Rutgers, H. J. W. Habermehl, Jac. Vollaerts, Komitatoj.

Kongreskotizo.

Por du tagoj f 2.—, por Sabato aŭ Dimanĉo f 1.—.

Helpkongresano.

Personoj, kiuj ne povas viziti la kongreson, povas subteni ĝin, enskribante sin kiel helpkongresanon. Ili pagas minimume f 1.—. Jam kelkaj personoj enskribis.

*Kongreslibro.*

La komitato konsideras la eldonon de kongreslibro. Lo nomo kaj adreso de ĉiu Esperantisto, kiu sendas f 0.25, estas metata en la eldonata adresaro. Kelkaj personoj jam sendis kongreskotizon sen la mono por la libro. Por eviti miskomprenon, oni estas atentata, ke de ĉiuj, kiuj *ne* sendas monon por la libro, la nomo *ne* estas metata en ĝi.

*Aliĝo.*

Aliĝis jam proks. 25 personoj. Oni sendu la sciigon de partopreno *samtempe kun la mono* al la kasisto, Sro. G. Hoogeveen, Nw. Gracht 80, Haarlem. Poŝtkonto: 122238. Ne prokrastu. Aliĝituj amase.

*Sekretariejo.*

Informojn pri la kongreso donas la sekretario, Sro. L. J. Vogels, Busken Huetstraat 26. Ĉiuj korespondaĵoj rilate la kongreson devas esti sendata al la suprenomita adreso.

*Garantiakapitalo.*

Jam estas enskribita por f 120.—.

*Donacoj.*

Jam ricevinta f 25.50.

## ĜENERALA SCIIGO.

Por ne turmenti la komposiston, ni nur komunikas la sumojn, kiujn ni ricevas aŭ je kio oni partoprenas la garantiakapitalon. Ankaŭ la nomojn de la partoprenantoj ni provizore ne komunikas, nur la nombron da ili. Eble ni donos plenan liston en unu el la lastaj bultenoj.

**K**ATHOLIEKEN! Wordt lid van een der aangesloten Katholieke Esperantisten-Vereenigingen of begunstiger. — Voor Begunstigers minimum f 1.— per jaar, met orgaan minimum f 2.— per jaar. —

## GAZETAR-KOMITATO.

Por pli bone kaj sisteme disvastigi la propagandon por la kongreso en la nacia gazetaro, ni petis la Haarlemschen Journalisten Kring, elekti komitaton, kiu prizorgas la enpresigadon de la novaĵoj en la gazetoj de nia lando. Ni ĝojas komuniki al vi, ke ni ricevis favoran respondon. La sekvantaj personoj estas elektitaj: W. F. Loman, Stads-Editie, J. C. Evers, Haarl. Dagblad, Eug. de By, Nieuwe Haarl. Courant. Aldonita al tiu ĉi komitato estas la prezidanto de la L. K. K., kiu petas al la Ned. Esperantistojn, sendi la eltondaĵojn el la loka gazeto en kiu ili legas la komunikojn de la kongreso.

La graveco de tiu ĉi kunlaboro ne estas malgranda. La subteno de la „Reĝino de l' mondo” estas por nia movado tre grava. Ni esperas ke la Nederlandaj Esperantistoj flankenmetu sian indiferentecon, ke ili montru, ke la Esperantomovado meritas ĉies intereson. Ni nu devas zorgi, bone memoru tiujn ĉi vortojn, ke la Nederlanda publiko konvinkiĝas, ke la Esperantistoj estas personoj, kiuj scias kiamaniere oni devas festi kaj samtempe estas severaj batalantoj por alta ideo. La venontaj monatoj tuta Nederlando devas paroli pri Esperanto kaj la krono de nia laboro estas la kongreso. Agu, laboru, tiel longe, kiel estas lume!

## Eluzu la Okazojn

**E**N nia vilaĝo, la 17an de Januaro, aperis granda aŭtomobilo. En ĝia interno troviĝis radioaparato „Ducretet”, per kiu estis disaŭdigata kun helpo de du laŭtparoliloj koncerto el Londono. Estis reklamo por la nomita „Ducretet”.

Afiŝo montris jenon: „Ni antenne, ni terre. Réception seulement sur ce cadre”. Do nur francilingva anoncado.

Sekve de mallonga interparolado ni estis petataj traduki la tekston esperantlingven, tiel ke de post tiu tago nia lingvo estos atentigata en ankoraŭ multaj urboj kaj vilaĝoj de nia lando same kiel en fremdaj landoj, kiuj estos vizitataj.

Kiam vi, legantoj, eble vidos tiun aŭtomobilon kun esperanta teksto, anoncu ĝin al ni, por ke ni sciu, ĉu nia propagando estis celtrafa.

## BUITENLAND

Vanaf Januari 1927 wordt Esperanto officieel onderwezen in de Poolsche aviateursscholen door Professor L. Kronenberg. De chef van de Poolsche militaire geneeskundige dienst, generaal Dr. Roupert, beloofde de militaire artsen op het belang van Esperanto te wijzen bij speciale order.

De bekende uitgever Rudolf Mosse te Berlijn verkrijkt zijn „Biblioteko Tutmonda” met Esperanto-uitgaven uit de Hongaarsche en Russische taal. De firma Hirt & Sohn te Leipzig deed reeds 20 werken verschijnen in de „Internacia Mondliteraturo”, met vertalingen o.a. uit het Japansch, Engelsch, Fransch, Duitsch, Hollandsch, Bulgaarsch en Kroatisch.

In de Practische Handelsschool te Boekarest is Esperanto officieel ingevoerd in de eerste twee klassen, waar 120 leerlingen onderricht ontvangen van de heeren Harabagiu en Timiș.

## HUMORAĴOJ

### REKLAMO

Antaŭ nelonge en Boston loĝis tri tajloroj en la sama strato. Kiam unu el ili havigis al si reklam-tabulon, anoncanta „La plej bona tajloro de Boston”, la du sentis la bezonon ankaŭ fari ion. Li pentigis elpendaĵon kun la vortoj: „La plej bona tajloro de la Unuigitaj Ŝtatoj de la Norda Ameriko”.

Poste la tria koncize publikigis: „La plej bona tajloro de tiu ĉi strato”.

### LA PENSEMULO.

A.: „Pri kio vi tiel enpensiĝas?”

B.: „Mia edzino eliris sen pluvombrelo, kaj nun pluvegas!”

A.: „Ne gravas, certe ŝi rifuĝos en ia butikon”.

B.: Ĝuste tial mi enpensiĝas.”

### NUNTEMPAJ EDZINOJ

Filmludistino: „Kaj kiom kostos al mi la eks-edzinigo?”

Advokato: „Sinjorino, se vi volas promesi al mi, ke mi povos ordigi viajn tiurilatajn aferojn en la venontaj dek jaroj, mi kalkulos speciale malaltan tarifen.”

### EN LA ESPERANTO KLUBEJO

Prezidanto (kaŝe al sia najbaro): „Ĉu ni demandos al Fino B. deklami ion?”

Sekretario: „Mi tute ne ŝatas ŝian deklamadon.”

Prezidanto: „Mi ankaŭ ne; sed se ni ne demandos tion, ŝi certe ekkantos!”

### FANFARONECO

Fanfarulo (kies aŭtomobilo renversiĝis): Ne gravas, morgaŭ almenaŭ aperos en la gazetaro la sciigo, ke mi posedas aŭtomobilon!”

### DUM LA EKZAMENO

Profesoro: „Ĉu eburo estas elasta?”

La ekzaminto silentas.

Profesoro (por kuraĝigi lin): „Ĉu vi ludas bilardon?”

Ekzaminto: „Jes, certe, se vi preferas tion, kun plezuro!”

## ANONCOJ

████████████████████

Adverteert in en  
Abonneert U op  
Nederlanda Katoliko

████████████████████

===== A. E. VAN BUSSUM: =====

**ESPERANTO-LEERBOEK**

VOOR CURSUS, SCHOOL EN ZELFSTUDIE . . . F 1.25

ZOO JUIST VERSCHENEN:

**SLEUTEL OP HET ESPERANTO-LEERBOEK**

PRIJS. . . . . F 0.50

**L. C. G. MALMBERG - UITGEVER**

===== 's HERTOGENBOSCH =====